

ROLUL ELITELOR NAȚIONALE

Sergiu LUCA,
doctorand,
Institutul de Istorie AȘM.

Orice stat este condus de o elită, iar ca rezultat avem celebra expresie: „Elita făurește istoria”. Elitele prin definiție sunt persoanele cele mai competente, dar și cele mai privilegiate în plan social și material. Locul în istorie a unui popor este apărut de elite, numai elitele au împuternicirea de a duce tratative. Accesul la treapta elitară garantează bunăstarea materială. Din acest motiv avem studii și specialități prestigioase și locuri bugetare neacoperite an de an. Această regulă este valabilă atât pentru elita politică, cât și pentru elitele științifice, culturale, sportive, militare ș.a.m.d. Conform teoriei selecției, selectarea se efectuează de către cercetător care selectează acele plante care corespund criteriilor sale. La fel procedează și societatea și își selectează conducătorul conform necesităților sale. Deaceia conducătorul ales nu este cel mai bun în opinia criticilor.

„Omul sfințește locul” și oamenii sunt cei care pot să identifice și să decidă ce să facă cu acest om care este în stare să sfințească locul. După revoluțiile din secolul XIX perspectiva de a face parte din elita era următoarea: - „în viitor, nici un june nu va mai putea fi primit în serviciile publice ale statului, de nu va fi înzestrat cu testimoniile sau diplomele necesare, conform cu natura postului ce va ocupa” [4,10]. Acest aspect de formare și afirmare în cadrul societății al elitelor intelectuale, care pe de o parte era dependent de sistemul academic, deoarece fără o diplomă talentul său nu putea accede spre perfecționare condusă de maestri și totodată nu putea fi valorat și prin urmare valorificat. Problema constă în lipsa sursei de venit de care are nevoie fiecare individ și mai cu seamă o persoană creatoare, deoarece această lipsă de mijloace de existență se datorează nu numai limitei de ocupație dar, în primul rând de timpul necesar oricărei creații, astfel nedispunând de timp pentru ocuparea cu

dobândirea mijloacelor de existență în defavoarea creației. Acest aspect îl foloseau din plin toți deținătorii de putere, - savanții erau nevoiți să se plece în fața celor mari începând cu nevinovatele dedicații ale lucrărilor sale și terminând cu „opere la comandă”.

Anterior conceptul de „elită” era sinonim cu „aristocrația”, care are niște calități superioare înăscute – „sânge albastru”, „viță nobilă”, „os domnesc” etc. Nobilimea era descendentă din familia regală conform criteriului ereditar. Dar, orice dinastie regală oricum are un început căruia i se atribuiă diferite legende cu proveniență divină, pentru a se detașa de popor și a-și legitima dreptul de dominație. Nobilimea în afară de „calitățile nobile” și „gustul rafinat” aveau un privilegiu care în cel mai clar mod îi separa de popor: erau „lipsiți” de dreptul de a munci. Munca era considerată cel mai înjositor mod de viață. Columb s-a întors din America în lanțuri deoarece a încercat să îi pună la muncă și pe tinerii „idalgo” la construcția fortului de protecție. În armată nobilii aveau rolul de conducători. În Uniunea Sovietică șefii de partid și directorii de întreprinderi pe timpul războiului, automat au primit grade militare de ofițeri, ofițeri superiori și funcții de comandanți.

În lucrarea „Statul” cartea 4, filosoful Platon indică asupra necesității circulației elitei pentru a asigura atât o mai bună guvernare, cât și pentru a valorifica la maximum eficiența a potențialului uman disponibil - ”descendenții străjerilor, dacă nu sunt suficient de buni, trebuie trecuți în alte categorii sociale, iar cei cu îndemânări deosebite să fie trecuți în rândul străjerilor. Fiecare dintre cetățeni este necesar să fie pus în funcție și ocupația cea mai potrivită conform calităților și aptitudinilor sale mai bune, astfel fiecare s-ar manifesta ca un tot întreg și nu mulțime: la fel și statul în totalitate va deveni un tot întreg și nu o mulțime.” Desigur, o astfel de circulație a elitelor, în mod firesc duce la un progres social și totodată exclud diferite tenisiuni sociale. În același timp, procesul de stratificare socială devine organizat pașnic și armonios.

Dacă analizăm după anumite criterii observăm că elita nu este ceva apriori, ci condițiile devenirii rees din necesitate. Universitatea de Stat din Moscova a fost creată pentru instruirea viitorilor funcționari (dlea raznocințev), studiile fiind cu plată, admitându-se la studii doar copiii de nobili și preoți(adică valabil fiind doar pentru rangul social înalt). Din

acest motiv V. Lomonosov, a cărui nume o poartă această universitate, a fost nevoit să recurgă la șiretlicuri și schimonosiri de biografie pentru a accede la studii.

Napoleon Bonaparte a introdus în École Polytechnique destinată la origine pentru a da Franței înalți funcționari care profesau, în general, în marile corpuri ale Statului francez un regulament de selectare a candidaților printr-un concurs de admitere pentru orice categorie socială cu studii bugetare. École Polytechnique este considerată cea mai prestigioasă instituție de învățământ științific din Franța. Această reputație este clădită atât pe dificultatea concursului de admitere, cât și pe faptul că o bună parte dintre politehnicienii, odată intrați în sfera profesională, acced la poziții cheie în industrie, afaceri, administrație, management sau chiar politică, perpetuând renumele școlii și justificând sintagma de *élite républicaine* (elita republicană) asociată absolvenților acestei școli.

În Imperiul Rus și Uniunea Sovietică, accesul la studii și posturi nu se baza în primul rând pe principiul vocației și al meritocrației. Această strategie diferită a dus la un progres diferit a societăților date. Țările occidentale unde a fost liberalizată circulația elitelor, progresul social, tehnic și științific a atins niveluri mai înalte atât cantitativ cât și calitativ.

Elitele pentru a accede la o treaptă mai înaltă, sau pentru a se menține la putere, deseori apelează la ajutor din exterior în defavoarea sa și a propriului popor. Iulius Caesar a cucerit egiptul în momentul când doi pretendenți egali la tron se luptau între ei. Cleopatra a cerut ajutor Imperiului Roman în lupta sa pentru putere cu fratele său Ptolemeu. Iulius Caesar după ce a învins armata egipteană a recunoscut-o pe Cleopatra succesoară legitimă la tronul Egiptului. Drept recompensă pentru ajutorul acordat spre acesiunea la putere, Cleopatra a închinat regatul său Imperiului Roman. Acum poporul egiptean era obligat să întrețină nu doar elita proprie, dar să aprovizioneze și armata Imperiului Roman. Caesar l-a făcut dreptate intervenind cu armata și justiția romană. Cleopatra a câștigat pentru moment în favoarea intereselor personale, dar strategic, neunindu-se cu fratele său împotriva dușmanului comun, a dus la dispariția lor și a imperiului egiptean.

Imperiul incașilor a fost cucerit de către spanioli datorită faptului că între elitele incașilor avea loc un conflict referitor la supremația la

putere, astfel împărțind și societatea în două tabere care, la rândul său a dus la un război civil. Doi frați luptau pentru tronul imperial. Elitele au ales în calitate de arbitru pe spanioli. Elitele din sudul imperiului au cerut ajutor spaniolilor împotriva elitelor din nord. Fratele care lupta pentru unificarea imperiului și independență după ce a fost capturat de spanioli cu ajutorul elitelor din sud, și a fost judecat după legile regatului spaniol. Elita imperiului de sud a primit drept recompensă, privilegiile pe care le dețineau anterior, dar sub supunerea spaniolă. Elitele incașilor au acceptat invazia spaniolilor pentru că la moment le convenea intereselor personale pe termen scurt, dar pe termen lung, strategia a fost greșită, ceia ce a dus la propria lornimicire.

În orașul-stat Singapore în anul 1959 a fost ales un prim-ministru care în 31 de ani a ridicat țara din lumea a treia la locul trei din lume după bunăstarea populației.

În cadrul unei societăți, datorită factorilor ereditari, educaționali, culturali, religioși, politici și a altor factori ce influențiază asupra devenirii omului inevitabil apare o stratificare socială. Indivizii au asemănări și deosebiri, iar grupurile pe care ei le alcătuiesc se vor diferenția ori asemana în dependență de suma membrilor săi la nivel psihologic și a conduitei colective și individuale. Calitățile personale de natură egoistă ori altruistă în combinație cu calitățile fizice, morale și intelectuale fac imposibilă o omogenitate a societății [5]. Din motiv că membrii societății sunt diferiți și au aspirații diferite, unii sunt conștienți de necesitatea de a fi conduși, iar alții au tendința de a conduce inevitabil duce spre o stratificare socială [1]. Societățile se diferă prin modurile de stratificare socială: rigidă ori flexibilă. În societățile unde clasificarea socială este flexibilă și permite trecerea unui individ de la o apartenență socială la alta, societatea devine mai viabilă și mai eficientă spre o schimbare calitativ superior. Societățile cu sistemul de clasificare socială rigid, unde nu este posibilă trecerea de la o clasă la alta, nu are loc progresul calitativ, și aceste societăți până la urmă ajung să dispară.

Este firesc pentru orice individ dorința de a-și satisface necesitățile și aspirațiile sale la un nivel cât mai înalt. Din acest motiv, interesele fiecărui individ coincid cu interesele altor indivizi și apare concurența. Satisfacerea necesităților și a aspirațiilor de unul singur nu este posibilă

deaceia indivizii sunt nevoiți să coopereze. Această cooperare poate fi efectuată în comun acord, ori prin impunerea tendințelor sale de cooperare altor indivizi și/ori supunerea lor spre realizarea necesităților și aspirațiilor sale, sau a întregii societăți. Acest conflict de interese duce la lupta pentru supremație. Pentru a își realiza absolut aspirațiile sale, individul are tendința de a îi include în cooperarea sa cu forța, ori prin convingere pe alții. În urma luptei pentru treapta superioară are loc această stratificare socială. Pe treapta superioară poate fi un număr restrâns de indivizi, iar pe treapta inferioară sunt cei mai mulți. Cei de pe treapta superioară pot fi numiți elită dacă ei au fost aleși, ori dacă în urma luptei de ascensiune au ajuns să domine acei indivizi, care dețin cele mai multe și mai bune calități necesare pentru a asigura o mai bună guvernare.

Buna guvernare poate fi realizată în cazul când toți indivizii din cadrul unui grup anumit și a întregii societăți sunt pe deplin raționali. Raționalitatea le permite să facă diferența dintre câștig și pierdere. Este știut că „este mai bine să pierzi cu deșteptii, decât să câștigi cu proștii”. Un individ rațional, va ceda în favoarea celui cu mai multe demnități, deoarece va avea de câștigat de pe urma unei mai bune guvernări. Individul condus doar de ambiție, îi va nenoroci pe ceilalți și pe sine însuși.

Napoleon Bonaparte alegea ofițerii după criteriul caracterului și nu după criteriul inteligenței. Să ai caracter nu este suficient, deoarece inteligența este superioară. Caracterul separat de inteligență prezintă un pericol pentru societate, fapt demonstrat de istorie. Caracterul l-a dus pe Napoleon la Berezino și nu l-a ajutat la Waterloo, și a pus țara sa în pericol.

Cât de mult se implică puterea în ierarhizarea elitei ne este demonstrată de următorul exemplu: - între 1860-1940, - în optzeci de ani, titularii ministerului educației s-au schimbat de 84 ori, fiecărui nou numit revenindu-i o activitate medie sub un an de zile (mai precis, de 11,4 luni), atât pentru intervalul 1860-1918, cât și între 1919-1940[4,33]. Evident că în asemenea condiții știința(savanții), trebuia să găsească mai întâi de toate surse de existență, și să-și asigure o continuitate în poziția sa. Iar această continuitate se asigura în modul următor: - „exem-

plul oferit de N. Iorga în volumul lui de memorialistică, în ce privește – de pildă – candidatura cumnatului său la funcția de rector al Universității din București. Atunci când I. Bogdan, „îndemnat de prieteni”, a acceptat să intre în competiție pentru această poziție, „și-a luat toate precauțiunile, a vizitat pe toți colegii, ba a mers și la șefii de partid. (...) I s-au dat toate asigurările, care aveau valoarea celor ce se pot căpăta de la un politician – și de fapt Bogdan a fost ales” [4,32]. Efortul depus, a adus ca consecință postul dorit. Dar care pot fi consecințele reale asupra sistemului de învățământ și a întregii societăți, care rees din obținerea acestui post prin intermediul unui astfel de procedeu. Din ce motiv a dorit acest post? Una este dacă simțea o datorie față de societate, ca capacitățile sale să nu rămână nevalorificate și este cu totul de o altă natură când posturile ra râvnit din imboldul orgoliului.

Acest exemplu ne demonstrează faptul că pentru a face parte din elita nu erau suficiente cunoștințe și competențe, iar formarea elitei în așa mod, inevitabil duce la scăderea creației științifice, dar și la formarea unei generații ulterioare. Sociologul Emil Durkheim pune accent pe fapta socială ca criteriu de evidențiere: „Ele constau în maniere de acționa, de a gândi și de a simți exterioare individului și înzestrate cu o putere de constrângere în virtutea căreia i se impun [3]. Actualmente structura și formarea elitelor este determinată de procesele sociale interne, dar și de fenomenul circulației elitelor. Societățile pentru a prospera implimentează instrumente de selectare a cadrului elită conform criteriilor de meritocrație prin evoluție și nu este corect a fi făcut prin revoluție. Aristotel indică că sclavul și stăpânul au același interes. La fel și elitele. Chiar dacă se află în concurență reciprocă, ele se grupează pentru atingerea scopului. Această cooperare este negativă și efectul pentru societate va fi negativ.

Toate problemele omeniri le rezolvă, ori nu le rezolvă un cerc îngust de oameni. În dependență de ce calități au acești oameni așa vor fi și problemele rezolvate. Pentru orice realizare este necesar timp. Timpul disponibil pentru orice individ este egal (cu excepția duratei de viață care depinde și de condițiile de viață). Este foarte bine cunoscut faptul că un individ nu este în stare să se ocupe de toate lucrurile și încă să și le facă bine. Numai divizarea muncii, face posibilă ridicarea calității

produselor și a productivității muncii. Platon în lucrarea „Statul” cartea 4, indică asupra necesității identificării calităților și aptitudinilor fiecărui cetățean în parte și crearea condițiilor optime pentru manifestarea sa întru binele său și binele întregii societăți: „Fiecare dintre cetățeni este necesar să fie pus în funcții și ocupația cea mai potrivită conform calităților și aptitudinilor sale mai bune, astfel fiecare s-ar manifesta ca un tot întreg și nu mulțime: la fel și statul în totalitate va deveni un tot întreg și nu o mulțime.” Omul, pentru a-și satisface necesitățile și rezolva problemele sale, are nevoie de ajutorul semenilor săi. Aristotel a demonstrat că reușita oamenilor este dependentă de acceptarea unei stări de fapt: „cine poate, grație inteligenței sale, să prevadă, acela este stăpânitor și domn firesc, iar cel ce poate săvârși cu puterea corpului cele prevăzute este din fire menit a fi stăpânit și a sluji celui alt; așa că și stăpânul și sclavul au același interes” [1].

Elitele prin definiție sunt persoanele cele mai competente, dar și cele mai privilegiate în plan social și material – „elita parte a societății ai cărei membri, având o poziție avantajoasă se consideră superiori maselor – aleși, deosebiți”. Oficialitățile fac parte din elită și tot ele sunt acele care trebuie să facă acest clasament a elitei și să o răsplătească. Istoric această problemă era rezolvată de regi și împărați – se referă nu numai la funcții, ci și la posturi din academii – universitățile și academiile fiind direct conduse de monarhi, știința realizându-se în cadrul „societăților științifice regale”.

Elita trebuie să făurească idealuri, fiecare să facă ceea ce știe mai bine. Această contribuție față de societate a fiecărui individ, prin realizarea a ceea ce știe mai bine, poate să se manifeste doar prin vocație. Doar vocația este în stare să identifice în individ calitățile speciale și performante și să direcționeze activitatea sa cu maximă eficiență. Numai vocația permite utilizarea eficientă a resurselor personale: „în vocație se întrupează la un loc cele mai înalte însușiri morale și intelectuale ale sufletului. De aceea nu este deloc o coincidență că popoare, care au avut în sânul lor mai mulți oameni de vocație, acelea au progresat mai mult” [2]. Dacă anterior, monarhul decidea ca la curtea sa să se afle cei mai buni medici, astronomi, bucătari, arhitecți, pictori, muzicanți etc. apoi, în societățile cu un sistem al puterii divizate acest proces are

aceiași tendință, doar că decizia aparține mai multor persoane, și de aceea continuitatea profesională, și în special asigurarea unei strategii de lungă durată este mai dificilă.

Cicero în cartea V și VI, analizând problema „omului de Stat” (De optimo cive) ajunge la concluzia că dacă conducătorul ajunge să procedeze nedrept atunci, acel stat se va prăbuși.

Conform elitologiei social-filosofice elita este determinată prin calitățile morale și abilitățile intelectuale, profesionale personale ale indivizilor. Pentru evidențierea elitei este utilizat criteriul meritocrației. Astfel în rândurile elitei se vor regăsi doar indivizi nu cu „drept înăscut”, ori datorită circumstanțelor de genul „locul sfânt nu este niciodată gol”, dar cei cu merite, erudiți, educați, morali și cu potențial creativ.

Formarea cadrului elitar dirijat de autorități, și selectarea conform „selecției naturale”, dacă nu sunt în concurență diametrală, ci se suprapun, creează posibilitatea formării unei conștiințe de „intelectual de elită”. Pentru această elită este importantă nu doar situația materială și socială, dar și valoarea supremă pe care o au cunoștințele adevărate. Aceste cunoștințe veritabile sunt unicele capabile să conducă spre progresul tehnico-științific.

Structura și formarea elitelor este determinată de procesele sociale interne, dar și de fenomenul circulației elitelor. În fața societății stă o dilemă strategică: utilizarea creierilor străini pentru a produce tehnologii, sau a cumpăra tehnologiile gata, a produce savanți ori a-i „cumpăra”. Este necesar de a crea un instrument de dirijare a procesului de formare și recrutare a elitei.

Crearea unui sistem independent de apreciere a cunoștințelor este necesar pentru a combate o posibilă influență a relațiilor de rudenie, banilor, sau apartenența la o clasă socială. Acest instrument trebuie să fie utilizat de către stat în strategia sa de formare a elitei conform criteriului meritocrației.

Globalizarea fiind „o categorie filosofică de înțelegere a lumii înconjurătoare” [8,59] conține în sine noțiunile de integritate, unitate, interdependență, intercomplementaritate, continuitate etc. Globalizarea la nivel social are foarte multe sfere și aspecte. Fiecare sferă are particularitățile sale, mecanisme și legități de funcționare și dezvoltare.

Un criteriu important de identitate a fenomenului de globalizare este societatea informațională.

Societatea în care trăim este o societate globală informațională [10,37]. Prin „societate globală informațională” se subînțelege societatea de tip nou bazată pe dezvoltarea explozivă și convergența tehnologiilor informaționale și telecomunicații. Este o societate bazată pe cunoaștere în care cunoștințele sunt condițiile necesare pentru bunăstarea fiecărui cetățean în parte și a întregii societăți, datorită accesului nelimitat la informații și posibilitatea de a lucra cu ele. În societatea globală fără limite în timp și spațiu, prin susținerea științei și prelucrarea științifică a informației acumulate, deciziile au o bază analitică mai solidă și o strategie de lungă durată. Aceste condiții sunt foarte favorabile pentru ridicarea nivelului de viață în toate aspectele sale. Această societate pe deoparte facilitează interpătrunderea reciprocă a culturilor, iar pe de altă parte, deschide fiecărei societăți și individ niște posibilități noi de autorealizare.

În condițiile actuale datorită efectului de globalizare cerințele față de calitățile elitei și a modului de selecție a elitei și a stratificării sociale poartă un caracter mai flexibil și mai deschis. Actualmente o parte din elita politică sunt reprezentanți a acelor etnii și grupuri sociale care acum cincizeci de ani în condițiile segregării și a aparteidului nu aveau nici o speranță spre o posibilitate de restratificare socială. Ca exemplu ne servește Nelson Mandela, Leho Valensa și Barac Obama.

Cerințele de bază către concurenții spre treapta elitară sunt studii. O altă cerință înaintată de societate către concurenți este procesul transparent de selectare a cadrului elitar. Această transparență de selectare a cadrului elitar se realizează prin procesul de democratizare a societăților.

Aristotel prin afirmația ”Fiindcă statul este alcătuit totdeauna din două părți bine deosebite, săracii și bogații, trebuie a convinge și pe unii și pe ceilalți că nu vor găsi garanție decât în putere și a înlătura dintre ei orice nedreptate mutuală. Dar dintre aceste două partide, cel mai tare este totdeauna acela care trebuie luat ca unealtă a puterii, pentru ca într-un caz extrem, tiranul să nu fie silit ori să dea libertate sclavilor, ori să ia armele din mâinile cetățenilor. Partidul acesta este de ajuns prin el

însuși spre a apăra autoritatea al cărei sprijin este și pentru a-i asigura triumful contra aceluia ce o atacă” [1], indică la o inevitabilă stratificare socială, dar totodată și la existența robiei. Acest fapt întră în contradicție cu posibilitatea de realizare a individului și cu principiile democrației contemporane. Acest aspect este urmat și în condițiile actuale din necesitatea asigurării unei mai bune guvernări.

M. Weber, consideră că într-o societate educația este folosită ca pârghie în dobândirea drepturilor și pozițiilor sociale dorite sau în conservarea celor deja deținute. Datorită educației facilitează mobilitatea socială, spre ocuparea de către cei capabili a unor poziții mai înalte în societate [7]. Educația are rolul de a orienta și stimula evoluția potențelor genetice, permițând realizarea naturii umane [6,21]. Evident că persoanele cu vocație, necesită să fie din timp selectate conform aptitudinilor sale și create condiții benefice pentru formarea și perfecționarea lor profesională, pentru realizarea capacităților lor de creație.

O bună guvernare poate fi realizată doar în baza unor cunoștințe calitative. Necesitatea educației pentru elită a fost conștientizată încă din antichitate. Astfel în toate societățile s-a mers pe formula creării de școli speciale pentru copiii regilor și a aristocraților. În Uniunea sovietică pentru funcționarii de partid a fost creată Școala Superioară de Partid, deoarece buna guvernare se egala cu nivelul superior de ideologizare a funcionarului.

Pe parcursul istoriei, educația afectează cu exclusivitate toate aspectele vieții sociale, evidențiind și amplificând potențialul de dezvoltare atât al fiecărui element din sistem, cât și al societății ca unitate integră. Societatea umană și educația devin în timp variabile ce se intercondiționează: nivelul de dezvoltare al societății condiționează locul în societate și tendințele în evoluția fenomenului educațional, iar educația, la rândul său, perpetuează și trasează traiectoriile de dezvoltare ale societății umane.

Pentru a oferi acces la cunoștințe și posibilitatea de a căpăta studii superioare, în multe țări a fost introdus învățământul la distanță. Accesul la învățământul la distanță a devenit posibil datorită tehnologiilor noi de comunicare. Aceste universități datorită minimizării cheltuielilor, oferă șansa de a câștiga cunoștințe calitative și categoriilor sărace ale

populației din diferite țări. Liberalizarea accesului la studii devine o premisă pentru o nouă stratificare socială [11].

Creșterea rolului educației în dezvoltarea social-economică a țărilor este subliniată de un șir de strategii și concluzii ale organizațiilor și forumurilor mondiale: Organizația Națiunilor Unite a declarat perioada 2005-2014, deceniul dedicat educației în spiritul dezvoltării durabile, care urmărește integrarea principiilor, valorilor și practicilor ce vizează dezvoltarea durabilă a tuturor aspectelor educației și învățării.

Alven Toffler susține că știința este cea mai democratică sursă a puterii. De aici rezultă că elita științifică este un obstacol pentru dictatori, iar dictatorii pentru realizarea scopurilor sale cu siguranță că vor înlătura orice obstacol din calea lor. Mulți oameni nu doresc să recunoască existența anumitor probleme deoarece v-or fi nevoiți să le rezolve, iar aceasta necesită efort și riscul de „tulburare a liniștei”. De aceea preferă să nu recunoască că există probleme și își duc viața liniștit până când aceste probleme nu îi afectează, ori afectarea este suportabilă comparativ cu deranjul adus de o eventuală implicare în rezolvarea problemelor.

Pentru a-și menține puterea și să satisfacă interesele, elitele au trădat la necesitate și interesele statului și interesele societății. Pentru satisfacerea intereselor sale, elitele au acceptat ocuparea statului lor de către armate străine, desființarea statului lor, nimicirea culturii poporului său, preluarea culturilor și limbilor străine. Actualmente și nobilimea are afaceri. În Spania prințesa „Infanta” este acuzată de înșelăciune – a sustras banii din buget prin intermediul firmei proprii de oferire a serviciilor. Munca este necesară pentru satisfacerea necesităților și totodată este cea ce face clasificarea socială mai pronunțată. Munca în calitatea de proprietar de firme nu este echivalentă cu munca la propriu. Din acest motiv, sursele de venit asigurate de afaceri nu este înjositor ca și munca fizică ori salarială. Elitele sunt acele care inițiază o nouă ordine socială și un nou model de guvernare [9].

Elitele culturale și științifice au rolul de a apăra cultura și meritele naționale în știința universală. După cum a demonstrat Rădulescu - Motru, - vocația face pe individ să se simtă ca o parte necesară totului; ca un factor predestinat să fie așa cum este. Acel ce se simte cu o vocație, se simte cu o responsabilitate față de el însuși. Această responsabilitate

a vocației față de sine și societate cu necesitate cere ca și societatea să fie responsabilă de potențialul său intelectual, și ca urmare de condițiile de formare și selectare a elitelor. Formarea elitei după criteriul meritocrației, poate fi realizată în baza condițiilor de evidențiere și realizare a calităților personale a fiecărui individ și a mecanismului de selectare și promovare în plan profesional.

Procesul de formare a elitelor are loc conform legității „locul sfânt, nu este niciodată gol”, deaceia este dirijat atât din interiorul societății, cât și din exterior. Societatea este responsabilă de formarea elitei, iar elita prin accesul său la putere este responsabilă de mecanismul și politica statului în formarea continuă a viitoarei elite. O societate, care nu își formează propria elită, v-a hrăni o elită străină.

Bibliografie:

1. Aristotel, *Politica*, Redactor: Nicolae Năstase, editura Cultura Națională Imprimeria de Vest R.A., Oradea, 1996.
2. Constantin Rădulescu-Motru, *Elemente de metafizică*, ed. Timpul, Iași, 1997.
3. DURKHEIM, ÉMILE, *Regulile metodei sociologice* / trad. de Dan Lungu. Iași: Polirom, 2002, 192 p.
4. Lucian Nastasă, *ITINERARII SPRE LUMEA SAVANTĂ. Tineri din spațiul românesc la studii în străinătate (1864-1944)*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2006.
5. M. Kolabinska, *La circulation des élites en France*
6. Stănciulescu E. *Teorii sociologice ale educației*. Iași: Editura Polirom, 2002.
7. Weber M., *Politica, o vocație și o profesie*. – București, 1992.
8. *Информационное общество и Россия* / Под ред. В.П. Колесова, М.Н. Осъмовой. — М.: Экономический факультет, ТЕИС, 2002, 196 с.
9. *Лэш Кристофер, Восстание элит и предательство демократии*, Пер. с англ./ Перевод Дж. Смити, К Голубович. М.: Издательство „Логос”, Издательство „Прогресс”, 2002. – 224 с.
10. Чернов А. А., *СТАНОВЛЕНИЕ ГЛОБАЛЬНОГО ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЩЕСТВА: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ*, М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2003.
11. <https://www.youtube.com/watch?v=PnG5XHBUIbI&list=PLZ72hzxvqPN70KE503C7yXCDleXRALy&index=84>, accesat 15.03.15